

**SAĞLIK BİLİMLERİ EĞİTİM PROGRAMLARI
DEĞERLENDİRME VE AKREDİTASYON DERNEĞİ**

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
ÇOCUK GELİŞİMİ BÖLÜMÜ
ÇOCUK GELİŞİMİ PROGRAMI
KESİN RAPORU**

TAKIM ÜYELERİ

Takım Başkanı: Prof. Dr. Nilgün Metin

Değerlendirici: Prof. Dr. Pınar Bayhan

Değerlendirici: Prof. Dr. Arzu Yükselen

Gözlemci: Dr. Öğr. Üyesi Emre Gürses

24-26 Aralık 2023

Ankara-Türkiye

1.DEĞERLENDİRME

Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (SABAK) Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu (SAK), Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin Çocuk Gelişimi lisans programının ilk genel değerlendirmesini "SABAK Değerlendirme Ölçütleri"ne göre yapmıştır. Rapor, değerlendirme takımının, öz değerlendirme raporunun (ÖDR) incelenmesi ile başlayan ve Ankara Üniversitesi'ne yapılan ziyaret ile biten süreçte oluşan ön değerlendirmelerini ve Üniversite'nin 30-gün yanıtında sunulan bilgiler ve gelişmeler ışığında oluşturulan son değerlendirmelerini bütünlük olarak aktaracak şekilde yapılandırılmıştır.

SABAK değerlendirmelerinin temel amacı, ülkemizdeki sağlık bilimleri eğitiminin kalitesinin yükseltilmesini özendirmek ve desteklemektir. Dolayısıyla, bu raporda yer alan değerlendirmelerin, kurum tarafından, eğitim programlarını iyileştirme çalışmalarına yardımcı olacak dış değerlendirme bulguları olarak algılanması beklenmektedir.

2. GİRİŞ

Ankara Üniversitesi, Cumhuriyet tarihini ve misyonunu milletiyle özdeşleştirmiş, bütünleştirmiş bir üniversitedir. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması, salt bir yönetim biçimini değiştirmenin çok ötesinde, çağdaş bilime, çağdaş demokratik değerlere ve kurumlara dayalı büyük bir toplumsal dönüşüm sistemi olduğu gibi; Ankara Üniversitesinin açılışı da, bilinen üniversite amaçlarının yanında, özel bir misyonun somutlaşmasını ifade eder. Ankara Üniversitesi, Atatürk ilke ve inkılâplarının dayanaklarını oluşturmak, bu ilke ve inkılâpları yurt geneline yaymak, kökleştirmek ve çağdaşlığın, bilimin ve aydınlığın ifadesi olan bu değerlerin yılmaz savunuculuğunu yapmak üzere, temeli bizzat yüce Atatürk tarafından atılmış bir üniversitedir. Her biri Türkiye Cumhuriyeti'nin imarında önemli görevler üstlenen Hukuk, Dil ve Tarih-Coğrafya, Fen ve Tıp Fakülteleriyle 1946 yılında kurulmuştur. Ankara Üniversitesi; yaklaşık 4.191 öğretim elemanı, 7333 idari personel, 70.000'e yakın; ön lisans, lisans ve lisansüstü öğrencisi ile başta Ankara merkezli 15 Büyük Yerleşke içinde eğitim vermeyi sürdürmektedir. Çevre ilçeler Ayaş, Beypazarı, Elmadağ, Haymana, Kalecik, Kızılcahamam, Nallıhan'da bulunan Meslek Yüksekokulları ile 7 ilçe yerleşkesinden ve diğer birimleriyle birlikte toplamda 36 yerleşkeden oluşan üniversite 19 Fakülte, 15 Enstitü, 13 Meslek Yüksekokulu, 1 Devlet Konservatuvarı, 1 Yabancı Diller Yüksekokulu, 49 Araştırma ve Uygulama Merkezi ile Türkiye'nin en büyük ve önde gelen üniversitelerinden biridir.

Üniversitede halen 69 ön lisans ve 154 lisans programı yer almaktadır. Üniversite, güçlü akademik ve idari kadrosu, çok sayıda kampüsünde eğitim verdiği öğrencileri ile eğitim-öğretim etkinliklerinin yanı sıra, topluma yönelik hizmetleri, ihtiyaç duyulan insan gücü ve teknolojinin gelişmesine katkıda bulunan yayın, danışmanlık ve araştırma çalışmalarıyla Türk yükseköğretimine çok yönlü katkı sunan önemli bir öğretim kurumudur. Ankara Üniversitesi'nde bölüm akreditasyon çalışmaları 2005'de Mühendislik Fakültesi bölümlerinde başladığı gözlenmekte olup 2015 ve sonrasında diğer bölümler ile devam etmiştir. Günümüzde 29 program Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi (Psikoloji), Mühendislik Fakültesi (Bilgisayar Mühendisliği, Biyomedikal Mühendisliği), Fen Fakültesi (Astronomi ve Uzay Bilimleri, Biyoloji, Fizik, İstatistik, Kimya, Matematik), Eczacılık Fakültesi, İletişim Fakültesi (Gazetecilik, Halkla İlişkiler ve Tanıtım, Radyo TV Sinema,), Eğitim Bilimleri Fakültesi (Okul Öncesi Öğretmenliği, Özel Eğitim Öğretmenliği, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Sınıf Öğretmenliği,), Sağlık Bilimleri Fakültesi (Beslenme, Çocuk Gelişimi, Sağlık Yönetimi ve Sosyal Hizmet), Siyasal Bilgiler Fakültesi (İşletme), Tıp Fakültesi, Veterinerlik Fakültesi (Veteriner hekimliği, Veteriner hekimliği-İngilizce) Ziraat Fakültesi (Zootekni) programları akredite olmuştur. Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı akredite olup, Rektörlük İdari Birimlerinin de ISO 9001 KYS belgeleri vardır. Üniversitenin kurumsal gelişiminde kalite ve akreditasyon kültürünün benimsendiği ve birimlerde yaygınlaşması için üst yönetimlerin destek verdiği anlaşılmakta olup kurumun güçlü yönü olarak ortaya çıkmaktadır.

Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi 1994 yılında Bakanlar Kurulu kararı ile “Sağlık Eğitim Fakültesi” olarak kurulmuş, Fakültenin ismi 27.09.2006 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan kararla “Sağlık Bilimleri Fakültesi” olarak değiştirilmiştir. Fakültenin temel amacı; bilim ve teknolojiye dayalı çağdaş yaklaşım ve yöntemler ile eğitilmiş, alanında yetkin, evrensel ve kültürel değerlere saygılı, ülke gereksinimlerine yönelik olarak birinci basamak sağlık hizmetlerinde etkin ve başarılı meslek insanları yetiştirmektir. Bu amaç doğrultusunda Sağlık Bilimleri Fakültesinde; öğrenci alımı durdurulan Sağlık Eğitim Fakültesi, Cebeci Sağlık Yüksek Okulu ile Ev Ekonomisi Yüksek Okulunda yer alan bazı bölümlerin isimleri değiştirilerek, bazı bölümler ise aynı isimle aktarılarak bölümler oluşturulmuş, aynı zamanda yeni bölümlerde eklenmiştir. Sağlık Bilimleri Fakültesi bilimsel çalışmalar ve sunulan hizmet açısından sağlık bilimleri içinde yer alan meslek gruplarının çok disiplinli faaliyetlerini gerek yapılanması gerekse eğitim-öğretim programları ile benimsemekte ve uygulamaktadır. Fakülte aktif eğitim veren Beslenme ve Diyetetik, Çocuk Gelişimi, Ortez ve Protez, Sağlık Yönetimi

ve Sosyal Hizmet olmak üzere 5 bölümden ve Odyoloji bölümünden oluşmaktadır. 2017 yılında Hemşirelik Fakültesi'nin kurulmasıyla birlikte Hemşirelik ve Ebelik bölümleri Sağlık Bilimleri Fakültesi bünyesinden ayrılmıştır.

Çocuk Gelişimi Bölümü, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi bünyesinde 1982 yılında kurulan Ev Ekonomisi Yüksekokulu'nda bir Anabilim Dalı olarak yer almış, 2001 yılına kadar bu yapıda eğitim-öğretimi sürdürmüştür. 2001 yılında Ziraat Fakültesi bünyesinden ayrılarak, Ankara Üniversitesi Ev Ekonomisi Yüksekokulu'nda da yine bir Anabilim Dalı olarak yer almıştır. 2003 yılında opsiyonlu sisteme (1+3) geçen yüksekokulda Çocuk Gelişimi, Bölüm olarak eğitim öğretime devam etmiş, öğrenciler başarı durumları ve tercihleri doğrultusunda istedikleri bölüme geçiş yapmışlardır. Bu sistem, 2008 yılına kadar devam etmiştir. 15 Eylül 2008 tarihinde Çocuk Gelişimi Bölümü Sağlık Bilimleri Fakültesi bünyesinde açılmıştır. Öğrenci alımına 2010-2011 eğitim-öğretim yılında başlanmış, ilk mezunlarını 2014 yılında vermiştir. Çocuk Gelişimi Bölümü eğitim-öğretim faaliyetlerini lisans, yüksek lisans (tezli/tezsiz) ve doktora düzeyinde sürdürmektedir. 2022-2023 Eğitim-Öğretim Yılı Güz ve Bahar Yarıyılında AÜ SBF Çocuk Gelişimi Bölümü kadrosunda 8 öğretim üyesi (7 profesör, 1 doçent), 1 öğretim görevlisi, 4 araştırma görevlisi (3 kişi-33A; 1 kişi ÖYP) bulunmaktadır. ÇUÇEP ve Öğrenme-Öğretme Süreçlerinin Geliştirilmesi İlkeleri doğrultusunda bölüm lisans programı güncelleme çalışmaları yapılmış ve 13.07.2020 tarihli Ankara Üniversitesi Senato Kararı ile 2020-2021 Eğitim-Öğretim Yılı itibari ile uygulanmaya başlanmıştır.

Aşağıda, 24-26 Aralık 2023 tarihleri arasında Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi lisans programına ilişkin kesin raporu yer almaktadır. Rapor, SABAK– Özdeğerlendirme Kılavuzu'na uygun olarak düzenlenmiştir. Buna göre; incelenen program ile ilgili olarak “Program Profili” başlığı altındaki bölümde sırasıyla akreditasyon ölçütleri ayrı ayrı ele alınmıştır: “Eğitim Programı” (Ölçüt 1), “Program Çıktıları” (Ölçüt 2), “Öğrenciler” (Ölçüt 3), “Öğretim Elemanları” (Ölçüt 4), “Altyapı” (Ölçüt 5), “Yönetim Yapısı” (Ölçüt 6), “Kurum Desteği ve Maddi Kaynaklar” (Ölçüt 7), “Sürekli Yenileme ve Gelişim” (Ölçüt 8), “Disipline Özgü Ölçütler” (Ölçüt 9). Raporun son bölümünde incelenen programla ilgili “sonuç ve önerilere” yer verilmiştir

3. PROGRAM PROFİLİ

Ölçüt 1. Eğitim Programı

Programa İlişkin Güçlü Yanlar

- Ankara Üniversitesi'nin köklü bir geçmişe, güçlü bir bilimsel altyapıya sahip olması
- Programın alanında yetkin bir akademik birikime sahip olması
- Akademik ve idari personelin kurum aidiyetlerinin yüksek ve genel olarak öğrenci memnuniyeti ve aidiyetinin de yüksek olması
- Güncel gelişmelerden etkilenerek “eğitim amaçlarına beklenmedik yaşam olaylarına maruz kalan çocuklar” ifadesinin eklenmesi ile toplumsal duyarlılık ve farkındalığının oluşmasının sağlanması
- Dış paydaşları kapsayan Çocuk Gelişimi Danışma Kurulunun oluşturulması
- Programın planlama ve uygulamalar konusunda özerkliği

Gelişmeye Açık Yanlar

- Akademik kurullarda ve komisyonlarda öğrenci temsiliyetinin sağlanmakta olduğu görülmüştür. Öğrencilerin bu gruplarda dile getirdiği görüş ve önerilerinin, memnuniyet ölçümleri, öğrenci çalıştay gibi etkinliklerde verdikleri geri bildirimlerinin, dış paydaşlardan alınan görüşlerin sistematik olarak; eğitim amaçları, program çıktıları ve eğitim planına yansıtılması
- Programın eğitim amaçlarının belirlenmesinde iç ve dış paydaşların gereksinimleri ve önerilerinin dikkate alındığının, analiz edildiğinin ve sistematik olarak güncellendiğinin ve PUKÖ döngüsünün işletilip kapatıldığının somut veriler ile ortaya konulması

Ölçüt 2. Program Çıktıları ve Değerlendirme

Güçlü Yanlar

- 2020-2021 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulamaya konulan Çekirdek Eğitim Programı entegrasyonu sağlanmış olan bir lisans programının olması

- Program çıktılarının dersler ile karşılandığı matrisin yapılmış olması
- 2022- 2023 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılından bu yana yapılan, program yeterlilikleri, ders kazanımları ve ölçme değerlendirme sürecinde öğrenci başarı yüzdeleri ile program yeterliliklerinin karşılanma düzeyinin belirlenmesi için hazırlanan “Belirtke Tabloları”nın her ders için öğretim elemanları tarafından hazırlanmış olması

Gelişmeye Açık Yanlar:

- Dış paydaş görüşlerinin program çıktılarını belirlemede dikkate alındığının daha somut kanıtlar ile ortaya konulması, sistematik biçimde analiz edilip, PUKÖ döngüsünün işletilmesi ve sürekliliğinin sağlanması

Ölçüt 3. Öğrenciler

Güçlü Yanlar

- Programda öğrencilerin öğretim program ve öğretim elemanlarından memnuniyet oranlarının yüksek oluşu ve program aidiyetlerinin yüksekliği
- Öğrencilerin TUBİTAK projelerinde görev alarak sorumluluk üstlenmeleri, araştırmalara yazar olarak katılmaları, kongrelerde bildiri sunmalarının teşvik edilmesi

Gelişmeye Açık Yanlar

- Prof. Dr. Mine Mangır Gelişim Değerlendirme Ünitesinin açılmasının yanı sıra tüm öğrencilerin yararlanabileceği, farklı tiplerde çocuklar ile sayı ve çeşitlilikte ünitelerin olması

Ölçüt 4. Öğretim Elemanı

Güçlü Yanlar

- Öğretim elemanlarının deneyimleri, mesleki becerilerinin niteliksel olarak yüksek olması
- Öğretim elemanlarının, öğrenci sayılarının yüksek olmasına rağmen araştırma, proje, kitap gibi bilimsel çalışmalar yapmaları ve öğrenci memnuniyetinin yüksek olduğu danışmanlık hizmetlerini özveri ile yerine getirmeleri

Gelişmeye Açık Yanlar

- Öğrenci sayısı ve uygulama derslerinin fazlalığı ile ilişkili olarak araştırma görevlisi sayısının yeterli hale getirilmesi

Ölçüt 5. Alt Yapı

Güçlü Yanlar

- Fakülte ve bölümün yenilenmiş kampüs alanına sahip olması
- Prof. Dr. Mine Mangır Gelişim Değerlendirme Ünitesinin açılmış olması ve işlevselliğine kavuşması
- Fakültede yaklaşık 500 kişilik kapasitesi ile Ankara Üniversitesi bünyesinde bulunan en büyük konferans salonlarından birinin bulunması ve konferans salonunun akustik, havalandırma, ışıklandırma, projeksiyon, kulis ve teknik oda gibi birçok donanıma sahip olması

Ölçüt 6 Yönetim Yapısı

Güçlü Yanlar

1. Kurumun Ankara Üniversitesi gibi ülkenin en büyük üniversitelerinden birinin çatısı altında olması
2. Her düzeyde karar alma süreçlerinin işletilmesi
3. Kurumun program çıktılarının gerçekleştirilmesi ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmesine olanak sağlaması

Ölçüt 7. Kurum Desteği ve Maddi Kaynaklar

Güçlü Yanlar

1. Bölüm faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde gerekli olan fiziksel koşullar, maddi kaynak ve personel sağlanması gibi her türlü olanağın üst yönetim tarafından karşılanması
2. Fakülte binasının alt katında tüm bölümlerin kullandığı modern bir arşiv bulunmakta olması, burada her bölümün kendine ait özel birer bölümünün olması

3. Fakültenin çeşitli yerlerinde bulunan ve “Dekana ulaşın” sloganı ile başlatılan QR kod uygulaması ile öğrencilerin, istek dilek ve şikâyetlerini dekana doğrudan iletebilmeleri

Gelişmeye Açık Yanlar

- İş yükü dikkate alınarak öğrenci işlerinden sorumlu personel sayısının artışının sağlanması

Ölçüt 8. Sürekli İyileşme ve Yenileme

Güçlü Yanlar

- PUKÖ döngüsü için yapılanların bazı ölçütlere göre tamamlanmış olması ve bu konudaki farkındalığın son 2 senede artmış olması

Gelişmeye Açık Yanlar

- İyileştirme çalışmalarının programın tüm alanları ile ilgili gelişmeleri sistematik ve somut verilere dayalı göstermesi açısından tüm ölçütlerde PUKÖ döngüsünün kapatılmasında kanıtların daha sistematik gösterimi

Ölçüt 9. Programa Özgü Ölçütler

Güçlü Yanlar

- Programın, SABAK tarafından yayınlanan Çocuk Gelişimi Programına Özgü Ölçütleri karşılıyor olması

4.SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak, SABAK ölçütleri kapsamında değerlendirilen Ankara Üniversitesi Çocuk Gelişimi Programının güçlü yanlarının olmasıyla birlikte rağmen iyileştirilmesi gereken gelişmeye açık bazı yanları da bulunmaktadır. Öz değerlendirme raporu, kalite süreçlerine ilişkin çalışmalar ile paralellik göstermektedir. Gelişmeye açık olarak saptanan konularda daha sistematik çalışmaların yapılması, analiz ve çözümleyici işlemlerle ilgili PUKO döngülerine ait somut kanıtların ortaya konulması gerektiği belirlenmiştir.

ÖNERİLER

1-Dış paydaş öneri ve görüşlerinin eğitim amaçlarına, eğitim planına ve program çıktılarına yansıtılmasında bir değerlendirme formunun geliştirilmesi önerilir. Bu formlar çalışma alanları kapsamında ayrı formlar olabilir ve bu alanda çalışan mezunlar ile birim sorumlularına yönelik olarak uygulanabilir. Çalışma alanları örnekleri:

a. Sağlık Alanı

i. Hastaneler

ii. ASM'ler

iii. Sağlık Hayat Merkezleri

iv. Bakanlık Birimleri

b. Eğitim Alanı

i. Okulöncesi eğitim kurumları

ii. Özel Eğitim Merkezleri

iii. Meslek Liseleri

c. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

i. Bakanlık Birimleri

ii. Çocuk Evleri

d. Gelişim Değerlendirme ve Gelişimsel Aile Danışmanlığı Merkezleri

e. Diğer Alanlar (Emniyet Genel Müdürlüğü, Çocuk Yayınları/Yayımları ile İlgili Alanlar, vb.)

Her bir alana özgü olarak mezunların alanda yaşadıkları zorluklar, mesleki gereksinimleri, mesleki eğitimlerine bağlı olarak alanda zorlandıkları ve zorlanmadıkları durumlar, deneyimleri ile paralel eğitim programında ağırlık verilmesini önerdikleri konular, kendilerini güçlü hissettikleri mesleki kazanımları, eğitim programında zorunlu ders kapsamında mutlaka olması gerektiğini düşündükleri ilk üç ders önerisi, vb. konularda yıllık olarak değerlendirme formları uygulanabilir.

2-Öğrencilerin gelişim değerlendirme ve izlem becerilerini geliştirilmesi amacıyla kurulan Prof. Dr. Mine Mangır Gelişim Değerlendirme Ünitesi çalışmaları kapsamında görüşülen aile ve çocuk sayısı mevcut öğrenci sayıları göz önüne alındığında yeterli bulunmamış, bu bağlamda tüm öğrencilerin öğretim elemanları danışmanlığında deneyimler edinebilecekleri özellikle klinik karar verme becerilerini geliştirebilecekleri benzer ünitelerin sayıca arttırılmasının yanı sıra farklı tiplerdeki çocuk ve ailelerin çocuk gelişimi hizmetleri alabilecekleri çalışmaların yapılması,

3-Uygulama derslerinin sayıca fazla olması, kurumsal kültürün aktarılmasının gerekliliği göz önüne alındığında mevcut dört araştırma görevlisinin sayıca yetersiz olduğu görülmüştür, bu doğrultuda araştırma görevlisi sayısının arttırılması,

4-Dış paydaşların özellikle aileler ile yapılan çalışmalarda ailelere memnuniyet anketleri uygulanarak alınan hizmetten memnuniyetleri ve gereksinimleri doğrultusunda yapılan çalışmalar değerlendirilip güncellemeler yapılması. Aileler ile yapılan bu tarz uygulamalarda öğrencilerin de aile çalışmalarındaki görüşleri alınıp derslere ve uygulamalara gereksinimlerin yansıtılması önerilir.

Saygılarımızla

Prof. Dr. E. Nilgün Metin

Takım Başkanı